

ГОЛОС ДЯКІВ

Адреса Редакції й Адміністрації: Коломия, вул. Міцкевича ч. 51.

Незалежний, аполітичний, безпартійний,
становий часопис.

Виходить 1 і 15. кожного місяця.

ЦІНИ ОГолоШЕНЬ: Ціла сторона 90 зл., половина 45 зл., $\frac{1}{4}$ стор 30 зл., $\frac{1}{8}$ стор. 15 зл., $\frac{1}{16}$ стор. 8 зл., $\frac{1}{32}$ стор. 4 зл.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ: За одно слово або його місце 10 сот.

Постійні оголошення мають 20% знижки а оголошення для дяків-пременумераторів 50%.

ОГОЛОШЕННЯ приймається тільки за попереднім надісланням належитости або принайменше зачету. Анонімних дописів не приймається.

Рукописів не звертається.

Передплата:

В краю чвертьрічно . . . 1.25 зл.
За границею річно . . . 1 $\frac{1}{2}$ доляра
або їх вартість в иншій валюті.

Чекове conto П. К. О. в Варшаві
ч. 152.951.

Ціна одного примірника

20 сот.

Найбільше пекучі справи дяків.

Найбільше пекучими, дяківськими справами під теперішню пору являються між иншими:

1. здобутте сталого, матерьяльного забезпечення для дяків та

2. переведення зразкової, на культурних основах опертої організації дяківського стану.

Що до здобуття постійного забезпечення екзистенції дяків, то подано вже в 1 і 2. числах „Голосу Дяків“ певні способи й перші шляхи, яких безумовно належить придержуватися, йдучи до раз наміченої мети, бо тільки ті способи й шляхи а не інші ведуть до певної й цілковитої побіди справедливости над дяківською кривдою, яка з дня на день значно змагається та без милосердя гне їх спрацьовані, немічні й покірні спина до землі.

Дотеперішня, дяківська організація, яка з огляду на різні-преріжні, оправдані причини (сі причини подамо в своєму часі в подробицях) вимагає основної зміни, спочиває на перестарілих, вже струпішілих основах, не відповідає теперішньому духови часу й не приносить теперішньому, нужденному дяківськошу станови, а тим самим церкві та нашому народови жадної користи хиба лише шкоду.

Думаю, що в сім випадку над подробицями не треба розводитися, бо вже кождий дяк аж надто відчуває се сам на власній шкірі.

Отже ввиду такого стану річий мусять наші дяки зединеними силами, самопосвятою та жертвоуванням свого знання приступити в недалекому майбутньому до систематичної, основної, на здоровому фундаменті побудованої, теперішньому духови часу та потребам дяківського звання, церкви й народа відповідаючої реорганізації свого стану.

В якому напрямі повинна бути переведена ся майбутня реорганізація подадуть в своєму часі слідуючі числа „Голосу Дяків“.

Щоби система заповідженої реорганізації дяків не була сировим, сумнівним, слабосильним новотвором, але вже цілком випробованим, одначе новочасним, здоровим, та певним продуктом дяківських, конечних потреб, який принісби належну користь і дякам і церкві й народови звернулася наша Редакція до організацій німецьких дяків в Берліні, чеських у Празі, французьких у Парижі, англійських у Лондоні, югославянських у Білгороді і др. и, щоб они надіслали її зразки своїх теперішних організацій, статутів і регулямінів в ціли використання їх при розпочатому вже виготовленню загального організаційного проекту.

Крім сего звертається Редакція „Голосу Дяків“ також до всіх дяків, їх П. Т. Прихильників і всіх тих Вп. Громадян, котрим також добро дяків, а тим самим церкві й народа лежить на серци, щоби прийшли з ласкавою поміччю, потрібною їй до виготовлення загального, реорганізаційного проекту, надсилаючи в повисше згаданій ціли також і Свої проекти.

I. В.

Вписуйтеся в члени „РІДНОЇ ШКОЛИ“ (членська вкладка тепер 1 зл. на рік). Рівночасно з грішми присилайте й спис членів (ім'я, назвисько, занятте й точну адресу) до Українського Педагогічного Товариства у Львові, Ринок ч. 10.

Не забувайте, що в „Рідній Школі“ наша будучність!

Кого утримує держава.

З урядового звіту довідуємося, що в 1924 р. з державного скарбу брало платню 733.159 осіб. Найбільше грошей пожирало, як відомо, міністерство військових справ, бо воно давало платню 241.800 особам, в тім 19.136 офіцірам, 44.172 під-офіцірам, 174.404 рядовим і 950 иншим військовим службовикам.

На другім місци щодо числа державних службовиків стоять залізничі з етатом 220.513 осіб. Дальше йде міністерство віроісповідань і публичної освіти, що удержувало 14.048 духовних, 159 візитаторів, 578 інспекторів народніх шкіл, 62.626 народніх учителів, 7.926 учителів середніх і фахових шкіл, 2.033 професорів і асистентів шкіл висших. Потім йде державна поліція з етатом 48.749 осіб. Міністерство скарбу zatrudнювало 25.952 службовиків, що займались стяганням податків. Міністерству справедливости підлягало 20.118 осіб, між ними 4.422 суддів, прокураторів і аплікантів. Етат міністерства внутрішніх справ виносить 6.094 осіб, занятих по воевідствах і староствах. Міністерство заграничних справ обслуговувало 1.225 осіб, міністерство публичних робіт 3.757, міністерство рільництва 2.502 осіб і т. д.

Як бачимо, цілі армії всіляких державних урядовців і службовиків живуть з готівки державного скарбу, а що уряд не хоче вже, як перше, друкувати грошей на їх удержанне, то наложив на решту горожан теперішні податки, які звалили-

З польського переложила К. В.

Insula Camaria.

Майове свято Циганів.

Межи двома раменами, святого Родану*) розтягається Остров Камаргі, „Insula Camaria“. На тих пустошах, де панує горячка, чоловік є сьогодні гостем, висилає там лише свої великанські череди, 200.000 вовнистих овець випасає солене зілля, що покриває дрібні кусники землі, виринаючі з мертвих зеркал водних просторів. Чорні й білі бики блудять свобідно на тих грязких степах і здається, що вони є одинокими панами нескінчених, несамовитих просторів смертельної тишини й далеких овидів, на котрих лежить пригноблюючий смуток. Білі арабські коні, справджені колись христоносцями на ті дуги — табунами перелітають заливи й острівці. Земля пересякнена солею, якби виклята околиця Мертвого Моря. Легкий, білий осад шкляється до сонця, як дрібні призмати кристалів, а в

тім неначе білим простиралі заглублюються очі ставів і заливів, котрі колись були морем. Вінки темної зелені оточують острівці, виринаючі з води якби завішені між небом а водою. На них довгі шнури рожевих флямінгів переглядаються в зеркалі ставів а білі мери й перепелички захолюють спокій. Безнастанні випари витворюють пошестні недуги, а літом, коли заливи висихають і зілля гние під налетом соли, фебра панюється на цілі простори, від Arles до моря.

Колись були се краї перелюднені, горючі пульсом буйного й глибокого життя, краї великих поривів, старої цивілізації, релігійного ентуязму й суворих герезій. Нині — славні колись міста, скостеніли й є як зісклі мумії в шкаралупі червоних мурів і рисууючихся веж на непорочно блакитнім небі. Тіни їх кидають тебе нагло на побілені пустинні простори. Через чорні брами входиться в улиці першого середновіччя з низькими домами, побіленими, як доми міст Сходу. Улиці порослі травою, мертві. З висоти оборонних мурів дивимося на мочари, блискучі до невмолимого сонця, а гень далеко, все утікаючі, невірні філі Середземного Моря, продовжують горизонт сну. Часто мі-

ражі (привиди) заколочують лінії крайобразу й здійснюються, якби сон про море; дерева й корчі здається виступають прямо з блакитного круга, а байдаки, плаваючі в далекій пристані, показуються, дивно викривлені або відвернені.

Над усім стоїть світло, світло незрівнане далеких країв Сходу або Египту. Здається, що кождої хвилі побачимо групу пальм і завої приклонників Магомета. Легенда христоносних походів все тут жива, стається нагло дійсностю.

А вибагливе море то утікає від старих пристаней, то знова наглим наступом кидається на здобутте відвічних станиць. Aigues Mortes надармо простягають рамена каналів до відпливаючих филь, а Saintes Maries en Mer бороняться величезними тамами перед наступом моря. Чи довго ще зможуть боронитися?

На самім кінци найдивнішого горизонту Камаргі, на самій границі двох елементів (суші й моря) стерчать гордо до неба темно червоні вежі церкви, твердині, до котрої гуляється біленькі хатки. Колись твердиня Темпларіїв проти Сараценів, сьогодні в виду филь є безборонна. Стискають її щораз гірше, що року о 5 до 8 метрів дальше

*) Родаи, ріка в полудневій Франції.

Жовинжи.

Найбільший атентат сего століття виконали — мабуть комуністи — в Болгарії, підкладаючи в софійській катедрі в Софії перед спровадженням туди тіла вбитого генерала Георгієва пекельну машину, яка, коли в катедрі зібралася більше чим 2 тисячі учасників похорону, експлодувала. В наслідок сеї експлозії з цілої катедрі осталися лише руїни, близько 200 осіб є забитих а около 1.500 ранених.

Припускають, що се була проба, викликати комуністичний переворот в Болгарії й на Балкані.

Дар для політичних в'язнів в Польщі. Gaz. Pog. з 20. 4. 1925 доносить, що на днях прийшов великий транспорт дарунків з Радянської України для політ. в'язнів у Львові і Сідльцях. Є се біллі, хустини й ручники з укр. написами: „Боротися зєдиненими силами“; „працюючи всіх держав дійдуть до нового життя“ і т. п.

Лік проти сухіт. Франц. лікар-професор Рішет викладав недавно на засіданні франц. Академії Наук в Парижі, що найліпшим ліком проти сухіт є сире м'ясо (також і сок зі сирого м'яса) від якого на 100 хорих 75 пацієнтів цілком приходиться до здоров'я. Спосіб такого лічення звеся: Зомотерапією.

Люди, що ніколи не хорують. Великий дослідник північних країв Knut Rasmussen відкрив в північних околицях Канади незнане до сеї пори племя людей, Ескімосів. Мушени сего племена є дуже високого росту, з лица досить інтелігентні й симпатичні. Одинокою їх зброєю є луки й стріли. Найінтереснійше є те, що люди сего племена ніколи не хорують і не знають навіть, що то таке хвороба.

Воздушна комунікація між Варшавою а Ангорою, столицею Туреччини розпочалася дня 1. цвітня с. р. через Прагу, Відень, Будапешт, Білгород, Букарешт і Константинополь.

Збори дяків деканатів скільського й сумежних відбудуться в Синевідську Вишнім дня 13. мая 1925. о 4. годині сполудня, на котрі то збори всіх дяків з сих деканатів запрошується.

Григорій Дикий-Диченко, Управ. хору й дяк. делегат в Синевідську Вишнім.

Реченець скликування деканальних дяківських зборів в справі приділу ерекціонального ґрунту для дяків продовжується до 30. червня 1925 р.

Останні новости.

Президентом Німеччини вибрано ген. Гінденбурга, який одержав 14,639,927 а його противник Маркс 13,740,489 голосів.

Почтова скринка.

Марунчак Михайло, дяк, Михалевиці. 2 зл. одержали, присилайте незадовго решту.

Кухтин Павло, дяк, Переволоки. Про почтові чеки є бесіда в 9. точці „Від Редакції“. В одному чи двох числах не мож порушити всего того, що дяків болить, їх болями можна заповнити томи, а не змістити їх всіх в кількох часописних статтях. Редакція доложить всіх старань, щоби всі кривди, заподіяні дотепер дякам не тільки вийшли в свій час на денне світло, але щоби вони вже більше не повторялись.

Яремко Михайло, дяк, Викоти. Ваш лист дуже нам подобанся. Ваші евентуальні статі будемо душе радо поміщувати в „Голосі Дяків“.

Гальчук Микола, дяк, Парише. II. частию „Напівника“ Полотнюка ми заінтересовалися. Конкретні дані подамо в часописі.

Комісове Бюро для мет. арт. пром. в Катівнях шукало свого часу торговельних агентів з кавцією щось по 56 зл. за надіслані їм взірці до збирання замовлень на свої виробі.

На фонд преси зложив Вп. Потоцький Іван, дяк в Брунарах — 80 сот.

Веселій куток.

Дяк до Матвія, який занадто продовжував „Господи помилуй“: „Чому ви, Матвію, з нами не кінчите?“

Матвій: „або я з вами починав“.

Хто з Всеч. ОО. бажає собі замовити **Шематизм Дяків на 1925. р.** нехай зробить се найпізнійше до 20. мая 1925. р., бо шематизм вийде з друку в обмеженому числі.

Видавництво „Запорожець“, Коломия, Міцкевича 51.

Молодий, безженний дяк, з добрим теноровим голосом, який уміє провадити хор, громадську писарку й кооперативу шукає посади дяка.

Володимр Ворона, Клешівна, поч. Ферліїв.

Від Редакції.

Редакція „ГОЛОСУ ДЯКІВ“ просить тих дяків гр. кат. обряду та їх евентуальні Товариства, що знаходяться поза межами польської держави як: в Америці, Канаді, Чехословаччині, Югославії, Румунії і т. п., щоби після одержання сего числа негайно надіслали передплату на свій часопис та переслали в своєму часі до него всякі інформації про економічне та організаційне життя тамошних дяків.

Сі інформації мають дати Редакції змогу підняти загальну борбу за поліпшення економічного й соціального положення українських дяків.

Пригадка.

Видавництво „Запорожець“ в Коломійі пригадує в третє П. Т. Інтересантам, щоби негайно а найпізнійше до кінця мая 1925 р. надіслали належитости за вислані їм свого часу календарики „ЗАПОРОЖЕЦЬ“ на 1925 рік, бо в противному випадку довжників оголоситься по-іменно в часописах.

Хто ще до тепер не має прегарного, інфрамаційного, ріжними красками друкованого календаряка „Запорожець“ на 1925 рік з ілюстрацією Богдана Хмельницького та ріжними дуже важними порадами для всіх, той нехай зараз купить собі його в Видавн. „Запорожець“ Коломия, Міцкевича ч. 51 по ціні 60 сот.
Спішіть, бо наклад вже на днях вичерпається.

Кожний зможе другим показати найгарнійші штуки, коли купить собі книжочку „ЧАРОДІЙ“ з ріжними ворожицькими забавами й чаролійними штуками по ціні 60 сот. у Видавн. „ЗАПОРОЖЕЦЬ“ Коломия, Міцкевича 51.

Видавництво „Запорожець“ подає своїм П. Т. Покупцям до відома, щоби у власному інтересі замавляли товар (книжки) лише за попереднім надісланнем належитости, бо післяплата — по найновішим урядовим розпорядкам, виносить при малих посылках тільки, що сам товар.

Оголошення.

Позірі!

Управа Покутського Ярмарку й Вистави подає до відома, що на час відкриття Ярмарку, т. є від 28 цвітня до 12. мая с. р. винаймає вільні мешкання.

Хто рефлектує відступити умебльовану кімнату з осібним входом за доброю нагородою, звольте ласкаво згосити се до бюро Покутського Ярмарку й Вистави, Коломия, вул. Алея Вольности ч. 3.

Фантова льотерія на Ярмарку і Покутській Виставі,

улаштується на основі дозволу Дирекції Державної Льотерії в Варшаві з дня 15. 4. 1925 №. 2118/25.

Виграна загальної вартости 1.500 зл. буде складатися:

з сипяльні вартости	400 зл.
2 виграних готівкою по	100 „
10 виграних готівкою по	10 „
20 виграних готівкою по	10 „
100 виграних готівкою по	5 „

Тягнення льосів відбудеться в присутности нотаря дня 24. мая 1925.

П. Т. Директори й Управителі шкіл звольте ласкаво улаштувати з шкільною молодю прогульки на Ярмарок і Покутську Виставу які відбудуться від 28. цвітня до 12. мая 1915 р. в Коломійі, Алея Вольности 3.
Вступ для громадянних прогульок значно знижений.
Комітет.

Др. Я. Фріш

лікар всіх лікарських наук
(Апарат Рентгена і кварцова лампа)
Коломия, ріг вул. Міцкевича-Замкової.

Оповістка.

Хто хоче взяти участь
у ВИСТАВІ
Покутського Ярмарку

той мусить негайно подати се до відомого Торговельного бюро при вул. Ал. Вольности 3, телефон 33.

Проситься також приготувити експонати так, щоби на 8 день перед відкриттем Вистави, можна їх устави в павільонах.

Великий СКЛАД МАШИН

рільничих і до шиття, плугів, борон, роверів, січкарен, прас до олію, томасини, коксу й вугля поручає дешево, надрібно й гуртом за готівку або на догідні рати

Гершон Мельцер
Коломия, вул. Пилсудського ч. 12.

Магазин галантерейних товарів Е. Шіндлера й С-ки

в Коломмі, вул. Косцюшка ч. 1.
поручає жіночі й дитячі паньчохи, батистові й коронкові ковнірці, жіночі торбинки, коронки, вельони, тюлі, кравецькі прибори, мужеське біле, скарпички, стяжки, ріжного рода бязки, шовкові жакети, скіряні, шовкові й нитяні рукавички, фартушки, шовкові парасолі, мила, перфуми, шітки до убрань і нігтів та прилади до manicure.

Ціни конкуренційні, якість товару першорядна.

Всякі замовлення з провінції полагоджується відвотною поштою.

Дентистично-технічне Заведення

Фридриха ПРЕССЕРА

в Коломійі, вул. Мнихівка 4

приймає всякі роботи в платині, золоті й кавчуку по уміркованих цінах.

Пацієнтів з провінції полагоджується в протягу 24-рох годин.